

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Disputatio Inauguralis Medica De Ictero

**Camerarius, Elias Rudolf
Mögling, Johann Burckhard**

Tubingae, 1679

VIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-42086](#)

scunt, venenaque hæc non manifestis qualitatibus, sed occultæ vi, quæ deleteria dicitur, sanguinem in flavum, nigrumve humorem convertere putant; Absque tamen occulta vi humores varios diversa particularum textura diversisque instructos potentissimis occurrentes sibi in singulis corporis partibus sanguinis splendentem purpuram varie mutare posse ipsa docet Experientia; Nec negaverim, venena imis summa confundendo, bilēmque cum sanguine commiscendo auriginem producere posse, quod respectu *M. Donat. bīst. med. mir. l. i. c. 9.* bilem copiosam præexistenter requirit, & Naturam, dum hostem à vitæ fonte ad ambitum propeliere conatur, bilem simul in corpore ad externas partes turbare credit, quali modo & saepè purgantia iderum efficere solent; Præstant autem id venena per os assumta vias cibi ingesti ordinarias permeando, morsu verò, vel idēu inficta per venas, vasa lymphatica, & arterias (modum in conflictu explicabo) cordi, sanguinique communicantur, per contagium verò hausti similes venenati halitus sanguini in pulmonibus, non cerebro commiscentur.

VIII. *Res p. n.* Causæ vicem gerentes sunt humores p. n. morbique varii. Hepar, per cuius acinos glandulosos & poros bilarios segreganda bilis, si calida & sicca intemperie, tumore, inflammatorio præsertim, item scirro, vulneribus & ulceribus afficitur, vel obstruitur, vitia supra exposita producit; frequentissimè fit obstructio, mali hujus causa, in ramis bilariis aliquibus non raro vel omnibus per totum hepatis corpus dispersis, & ubique cum portæ ramis communis quadam capsulâ inclusis, ut testatur *Fr. Glissonius Anat. hep. c. 27.* in poro bilario, cystide fellea, ductu cystico, & communis, idque à plethora, sed rarissimè, à phlegmate viscido, grumo sanguinis, bile crassa & copiosa, præsertim si talis gignitur, vel ob moram diuturniorem in cystide ab ambiente calore quasi assatur, prout & hoc cerumini accidit, monente *Plater. prax. Med. tract. 3. d. Vit. Cut. l. i. c. 2.* à lymphœ glutinosa, callo, crusta lapidea, amurca argillosa, quale exempli habet *Celeb. Barthol. Att. Hafn. vol. 3, obs. 260,* vermisbus, quorum duos in vesicula vident *Gal. Wierus teste F. Hildanus Obs. chir. 60. Cent. 1.* & à Calculo, cuius plurimæ prostant obser-

servationes, vid. saltem *Kettmann. d. calculo, Schenk in Obs. Exc. Schneider. d. Catharr. l. 3. s. 1. c. 7. Epb. Germ. Ann. 1. Obs. 44. & 129. Ann. 3. obs. 260. Sc. Bierling. advers. curios. p. 5.* Et opptarem cum Celeberrimo quodam Medico accuratam hujus dignotionis & curationis indagationem. Sub tali obstructione aut non omnino in porum biliarium & cystidein, aut non satis expellitur biliosus humor, aut regurgitat ex his, quod frequentius accidere Exc. *Bonetus dicit Anat. Pract. l. 4. s. 3. obs. 21.* quod & fit, si ductus & folliculus constipantur, inmodicè replentur, si comprimuntur; aut à causa aliqua externa violenta, ab hepate tumido, aut ventriculo & intestinis flatudinibus, ab utero quoq; viscera sursum cogente, si instar chordæ exiccantur ad ariditatem, ut notavit *Argenter. l. 4. apb. 62.* si obtorpescunt, si convelluntur, si à nimio & præpostero adstringentium usu adstringuntur, si intestina spasmodicè contrahuntur, eorū glandulæ laeduntur, imò nonnunquam, si turgescit bilis; Hanc in classem referendi variij partij sanguinis depurationi inservientium morbi, ventriculi puta, intestinorum, pancreatis, lienis, renum, glandularum, etiam subcutaneorum, & Febres varizæ, biliosi nimirum humoris vel quantitatem augendo, vel crasis mutando, vel motum invertendo; Natura item crasis institutura, operiq; huic impar cum vitiioso humore simul bilem in corporis ambitum protrudit. Vulnera causæ sunt icteri ob affectus animi alterantes & moventes sanguinem, Archéum furibundum, quod & de venenis dictum, sanguinis effluzum & penuriam, ac nonnunquam globum vel grumum sanguinis ductum communem choledochum obstruentem.

IX. *Nigri Icteri* causa vulgo audit Lien p. n. affectus, segnior scil. in attractione chyli crassioris, vel succi melancholici, unde remanentes in sanguine atram hanc cutis defædationem inducunt, præter fas tamen & æquum, cum lienis hoc officium non sit, ut abundè videre licet ex diff. d. *Liene Exc. D. D. Metzgeri, Præceptoris & Patroni mei Parentis* instar devenerandi. Non tamen Lienem hic penitus absolvo, præprimis, si niger color sensim corripiat ægrum, quatenus scilicet recrementose sanguinis partes ob non impressum à Liene fermentum in debitiss naturæ emunctoriis non secernuntur, & relicta sensim cruorem bo-

num